

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۲۰/۰۳/۲۵

پوهاند محمد بشیر دودیال

قرنطین یا Quarantine

درین روزها اصطلاح قرنطین زیا شنیده میشود، یکتعداد هموطنان ما درمورد این اصطلاح در تشویش اند و معنای آن را نمیدانند، از همین رو آن را با اشکال مختلف قیاس می نمایند. یکعده فکر می کنند شاید این یک عمل مجازاتی، یا اقدام زندانی ساختن و یا عمل توهین آمیز باشد، غافل از آنکه این فقط یک تدبیر احتیاطی است که در آن هیچ نوع اهانت و یا اقدام به زندانی ساختن نیست و نه هم منشای کفری دارد. حتا آنهایکه مفاد و ضرورت آن را میدانند در هر نوع شرایط ناگوار خود را خود قرنطین مینمایند. به خاطر روشن شدن این موضوع اندکی آن را با پیشینه تاریخی مطالعه مینماییم:

قرنطین، قرنطینه، قرنطین و قرننتین کردن به معنی محدود کردن به منظور جلوگیری از فراگیر شدن بیماری یا عامل خطر ساز است. از یکه از زبانهای اروپایی گرفته شده، آن را به دو شکل قرننتین و قرنطین مینویسند. این اقدام عبارت از جدا کردن و دور ساختن اضطرار و فشار و تاثیر منفی یک چیزی از دیگر؛ تا خطر و تهدید که از آن متوجه دیگران خواهد شد رُخ ندهد. یک مثال آن شیوع میکروب ویا مرض فوق العاده ساری میباشد. ولی گذشته از آن، قرنطین در موارد زیادی معمول است کلمه قرننتین از لغت (Quarantina یا Quaranta giorni) زبان ایتالی از قرن هفدهم به اینسو معمول شده که به معنای دوره چهل روزه میباشد. این اصطلاح هم در موارد انسانها و هم درمورد حیوانات و نباتات مورد استفاده قرار میگردد. اما اگر انسانی را بدون دلیل منطقی از دیگران جدا سازند از تماس با مردم منع نمایند بدون آنکه علت صحت داشته باشد، و نام آن را قرنطین بگذارند، از لحاظ حقوق بشر سوال بر انگیز است، خصوصاً اگر برای مدت طولانی یک فرد از جامعه و از اطرافیانش (قرنطین) جدا و حبس گردد. یعنی هدف قرننتین صرف در موارد طبی و صحتی مطرح است. آنچه درین روزها دوکتوران مشوره میدهند، نیز به همین معنا است.

در تاریخ مثالهای جالبی از قرنطین وجود دارد مثلاً مردی به خاطر یک تب ساری برای مدت ۲۴ سال خانمش را در قرنطین نگه داشت.

دوره قرنطین (Quarantine period) میتواند برای مدت خیلی کوتاهی نیز باشد مثلاً در حالات شیوع تب انترکس.

جالب است که تذکر دهیم؛ بعضاً سیاستمداران نسبت وقوع یک حادثه ی خاص که شاید صرف یک یا دوتن بیرون از میدان سیاست مثلاً یک خبرنگار از آن اطلاع یابد، درین حالت قرنطین یک روزه کارگران یک روزنامه رخ داده که بعد از رفع شیوع خبر قرننتین نیز رفع گردیده. درچنین حالت هدف قرننتین آن مقصد اصلی نیست که قرننتین بدان منظور مجاز قرار گرفته است. حتا در افغانستان ما؛ یکی دوبار چنین واقع شد که نسبت وقوع حادثه قتل یک چهره حساس سیاسی شاهدان و نزدیکان او را قرننتین نموده اند. بعضاً قرنطین افراد به خاطری هم صورت می گیرد تا مبادا رازی را که بر ایشان

روشن است افشانه گردد یک مثال دیگر آن عبارت از قرنطین شدن نخستین فضانوردانی بود که برای بار اول مهتاب رادیده بودند که در یک لابراتوار مخصوص نگهداری شدند، وقتی دیده شد که از (آسمان) کدام خطری را با خود نیاورده اند و همان انسانهای اند، که قبل از رفتن بودند، دوباره اجازه بیرون شدن برای شان داده شد. هدف ما از قرنطینه کردن به منظور مصئون ماندن از بیماری یا مرض ایبیدیمیک است. در چنین تدبیر احتیاطی و صحتی آن را قرار ذیل توضیح میدهم:

قرنطین چهل روزه که در ایتالیا صورت گرفت و از آن بعد این اصطلاح عمومیت یافت به منظور آن بودند مردم و کشتی هایکه به بندر آن کشور جدیداً ، از مناطق دیگر وارد شده بودند به خاطر مطمئن شدن صحت آنها برای ۴۰ روز قرنطین صورت میگرفت. این حادثه طی سالهای ۱۳۴۸-۱۳۵۹م. که طی آن مرض کشنده مشابه انترکس، سارس و یا هم چیزی دیگر که در آن وقت طاعون نامیده میشد، شیوع یافته بود صورت گرفت. این مرض حدود ۳۰ فیصد مردم اروپا را به کام مرگ کشانیده بود. آرشیف سال ۱۳۷۷ م. در ایتالیا نشان میدهد که افرادی که به بنادر ایتالیا وارد می شدند برای مدت ۳۰ روز در بندر تحت قرنطین می بودند تا از سالم بودن شان اطمینان حاصل گردد، ولی بعد ها این مدت به ۴۰ روز ازدیاد یافت، بنابر همین دلیل به نام دوره ۴۰ روزه نام گزاری شد. سالهای بعد به خاطر جلوگیری از مرض سفلیس نیز در بعضی ممالک اروپای شمالی طی سالهای ۱۴۹۰م. قرنطین عملی شد. در اوایل قرن نهم به خاطر نگرانی شیوع مرض تب زرد در اسپانیا قرنطین عملی شد ، هم چنان در سال ۱۸۳۱م. بخاطر جلوگیری از شیوع کلورای آسیایی نیز این اقدام اضطراری اجرا شد. تمام این تدابیر به مثابه وقایه صحت عامه تلقی می گردید . در سالهای ۱۵۲۶م. در آیسلند یک قرنطین عملی شد . امروز در کشور هاقوانین خاص به منظور جلوگیری از شیوع حوادث ، مکرورها و امراض مختلف وضع گردیده است. نخستین قانون قرنطین در سال ۱۷۱۱م. در بریتانیا وضع گردید. امروز در اکثر کشور های جهانی قوانین خاص به منظور جلوگیری از شیوع حوادث ، مکرورها و امراض مختلفه وضع گردیده اند و در بنا در وسرحدات کشور ها دفاتر قرنطین توظیف گردیده اند . این قوانین در مورد تدابیر احتیاطی از شیوع امراض حیوانی، نباتی و انسانی مرعی الا اجرا اند، که به شکل معقول تدوین و تاثیر مثبت به جا گذاشته اند . یعنی یک تجربه مثبت و طولانی بشریت است. در ادارات افغانستان نیز مدیریتی به نام قرنطین و مجادله در گذشته ها (هنگامیکه ما هم حکومت ، نام و نشان دولتی داشتیم) وجود داشت. در موارد ضرورت هدیایاتی خاص در مورد قرنطین به بنادر و گمرکات سرحدی مواصالت می ورزید، اکنون بعد از مدت مدیدی دوباره به این اهم توجه صورت گرفته است .

در ساحه وترنری؛ اکنون در مورد امراض زونوسس ، یعنی امراضیکه بین انسان و حیوان مشترک اند، یک وسیله مفید تلقی میگردد. بنادر ساحه وترنری قرنطین عبارت از سیستم محدود کردن و ترتیباتی است که در مقابل شدید ترین امراض ساری در محلاتیکه چنین یک مریضی شیوع یافته وضع می گردد و هدف از آن محدود ساختن عامل مرض و جلوگیری از انتشار آن به جاهای دیگر است. ارگانهای ذیربط وترنری موظف به تشخیص و تثبیت عامل مرض می گردند. در جاهاییکه قرنطین رسماً اعلان می گردد تمام محصولات حیوانی در خود همان محل به مصرف می رسد و یا عمیقاً در زیر خاک دفن می گردد. در چنین ساحات عبور و مرور حیوانات تحت کنترل قرار می گیرد صدور و ورود محصولات، علوفه و خوراکه حیوانی نیز الی ختم قرنطین ممنوع میباشد. هرگاه عامل مرض در چنین ساحه از بین رفت و مرض تشخیص نه گردید قیود قرنطین رفع و تمام ساحه ضد عفونی می گردد، ولی با وجود آن هم تدابیری خاص در ساحه اعلان شده تحت اجرا قرار می گیرد که بنام تدابیر احتیاطی یاد می گردد.

علمای اسلامی نیز این موضوع را مورد مطالعه قرار داده اند، چنانچه در کتاب انسان و سرنوشت مرتضی مطهری درباره رعایت قرنطینه اختیاری در گذشته، نوشته بود: پس از آنکه عمر بن خطاب اطلاع پیدا کرد که در شام طاعون آمده و تصمیم گرفته وارد شهر نشود ابو عبیده جراح به او اعتراض کرد که: آیا می‌خواهی از قضا و قدر الهی فرار کنی؟ حضرت عمر (رض) پاسخ داد: عبدالرحمن بن عوف روایت کرد که از رسول خدا شنیده است که اگر در شهری طاعون پیدا شد و شما در آن شهر بودید از آن شهر خارج نشوید. ولی اگر در شهری پیدا شد و شما در خارج آن شهر بودید داخل آن شهر نشوید. مطهری سپس توضیح داده که چون در آن هنگام، قرنطینه شناخته و تجربه نشده بود و وجود نداشت برای جلوگیری از همهگیری بیماری، مردم مبتلا به طاعون، رعایت حال مردم جاهای دیگر را بکنند و از شهر خارج نشوند و به جای دیگر نروند. معنای این سخن آنست تا بندگان هوشیار در عالم اسباب که در اختیار دارند به تدبیر پناه برند. امروز نیز از مهمترین راه‌های پیشگیری از همهگیری بیماری‌های اپیدمیک و فوق‌العاده ساری است. مدت قرنطینه، به نوع بیماری ساری، دوره نهفتگی، و مدت زمانی که فرد آلوده یا مبتلا می‌تواند دیگران را مبتلا کند بستگی دارد. این مدت از طرف مسؤولین صحتی مشوره داده میشود. ولی isolation یا جدا سازی چیزی دیگر نیست: [جداسازی بیمار](#) (به معنای جداسازی مبتلایان قطعی به یک بیماری عفونی از دیگر افراد) است اما قرنطینه به معنی محدود کردن رفت و آمد افرادی است که در معرض یا در تماس با مبتلایان بوده‌اند. افراد درون یک قرنطینه ممکن است سالم باشند یا خود ندانند که آلوده شده‌اند یا اینکه نشانه‌های نداشته باشند. پس دانسته شد که قرنطین از زمانهای سابق یک اقدام احتیاطی و یک تدبیر عاقلانه به خاطر حفاظت صحت است، چنانچه صحت یکی از بهترین نعمتهای خداوندی است که باید در حالت صحتمندی هر لحظه شکر کرد و این نعمت را غنیمت دانسته، به همنوعان نیز روا داری نماییم. نوشته فوق صرف جنبه‌ی معلوماتی دارد، بنا بر احساس ضرورت و تشویشهای که مردم شریف ما درین روزها از آن دارند، تحریر گردید، زیرا درین چند روز از من عده زیادی درین مورد پرسیده اند، پس به فکر گذشت، بد نیست اگر در یکی از نشرات برای معلومات مردم شریف خود طور خلاصه در مورد آن بنویسم. تشکر و ممنون تان.

